

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

Fakulta divadelní

Katedra výchovné dramatiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Práci předložila studentka:

Barbora Lohniská

Název práce:

VÝPRAVA NA SEVERNÍ PÓL

Vedoucí práce:

Doc. Mgr. Radek Marušák

Oponent práce:

Mgr. et MgA. Roman Černík

1. CÍL PRÁCE

Jako ústřední cíl svého bakalářského umělecko - pedagogického projektu si kolegyně Barbora Lohniská stanovila **propojení naukových témat ekologie se zážitkovými metodami a technikami využívanými v dramatické výchově**.

Ústřední cíl přinesl k formulaci a následnému didaktickému zpracování řadu cílů dílčích v různých oblastech. Asi nejsilněji byla akcentována **oblast cílů „ekologických“**, cíle naukové, poznávací (získávat informace o klimatické změně, fakta o ohrožení klimatu planety, poznatky z péče o životní prostředí, ohrožení a ochraně živočichů a rostlin), dále pak si uvědomit důsledky sledovaných jevů a případně dokonce proměnit své chování v reálném životě. Pro tento záměr se rozhodla propojit své dvě malé skupiny, s nimiž již nějaký čas pracovala v DDM ve Stodůlkách formou divadelních kroužků. Propojení dvou dříve samostatných skupin přineslo další oblast dílčích cílů, **cíle osobnostně sociální** - jako je rozvoj dovedností při souhře nesžitého kolektivu (např. rozvoj vnímání a respektování druhých). To vše se autorka rozhodla realizovat ve dvoudenním projektu, který funkčně pracoval i s prostředím domovského DDM. Prostor a stanovený čas přinesl a umožnil pracovat se třetím okruhem cílů: **cíle zaměřené na práci s prostorem, materiály**. Čtvrtou oblastí dílčích cílů, z pozice zaměření studia a absolutoria soudím nejpodstatnější, mělo být **zacílení v oblasti dramatické tvořivosti účastníků** – členů divadelních kroužků (jednání v situacích, v rolích, improvizace, práce s konfliktem, s příběhem, se ztvárněním a prezentací vytvořeného). K této oblasti připočteme i práci s literárním textem.

Z uvedeného je myslím zřetelné, že si autorka stanovila vzhledem k času, zkušenostem svých dětských spoluúčastníků i zkušenostem svým cíle opravdu velké a mnohočetné. Jejich prostý výčet přináší samozřejmě otázku, co bylo pro projekt Barbory Lohnické to nejzásadnější, klíčové, které cíle byly pro ni samotnou ústředními a jak byly primárně akcentovány a jak jich bylo dosaženo. Soudě podle předloženého textu došlo k naplnění „očekávané proměny žáků“ především v oblasti vztahu k otázkám ekologickým (změna v jednání v dalších setkáváních kroužků je popsána v reflexi – konec plastových kelímků, šetření s pomůckami, papírem).

Realizovaný dvoudenní projekt naplnil zadání pro oborovou závěrečnou práci. Jako oponent považuji za skrytý osobní cíl dobře vystavět, zdokumentovat a z reflektovat projekt. Tu si myslím, že zvláště v reflektování své práce a vytěžení zkušeností pro svou další možnou činnost Barbora Lohniská ušla pěkný kus cesty.

2. OBSAHOVÉ A FORMÁLNÍ ZPRACOVÁNÍ

Svým obsahem a formou předložená práce Barbory Lohniské čtenářsky vstřícně dokumentuje realizovaný projekt a zároveň organicky nabízí autorčiny úvahy nad přípravou a průběhem autorského umělecko - pedagogického projektu. Důležitou stránkou předloženého textu je autorčino zaujaté a kritické reflektivní uvažování nad vlastní prací a jejími výsledky.

V úvodu autorka srozumitelně a celkem věcně formuluje svůj tvůrčí záměr a okolnosti jeho vzniku. V další kapitole nám je představen ústřední literární text, Medvídek Kuma, jež se stal východiskem celého projektu. Barbora Lohniská také nabízí medailonek autorky knihy Martiny Skala. Co by pro čtenáře z oboru dramatické výchovy bylo zajímavé vzhledem k cílům užití zvolené knihy je hlubší a konkrétnější analýza textu z potenciálu dramatickosti, otevřených možností řešení situací (dramatických) a jednání (rolové hry).

V dalších třech kapitolách úvodního teoretického základu pro vystavěný projekt nabízí Barbora Lohniská s oporou relevantních zdrojů pohled na tři ekologická témata (testování na zvířatech, globální oteplování a znečištění odpadem). Co však v této části čtenář postrádá je porovnání dramatické výchovy s ekologickou výchovou. Minimálně dvě organizace (Svoboda zvířat a Greenpeace), z jejichž zdrojů autorka čerpá, samy provozují a kvalitně rozvíjí ekologickou výchovu prostřednictvím zážitkových vzdělávacích programů pro školy a veřejnost. Nedostává se nám tedy relevantního zdůvodnění pro specifiku uplatnění dramatické výchovy ve zvolených tématech. Otázkou pro oponenta zůstává viditelný nepoměr ve zpracování jednotlivých okruhů (globální oteplování *versus*/vs ochrana zvířat – testování).

Dalších dvacet stran autorského textu je věnováno přípravě, realizaci a závěrečné reflexi samotného projektu Cesta na severní pól. Barbora Lohniská představuje s oporou základní literatury zvolené metody a techniky, nabízí přehled časoprostorového řešení, představuje skupinu a zdůvodňuje své záměry. V této části je text především dokumentační, strukturovaný do jasných opakujících se vzorců (především u záznamu jednotlivých plánovaných a realizovaných činností). Autorka toto schéma funkčně doplňuje svými zpětnými úvahami a komentáři, které ale text nerozbíjí.

Co by čtenář v této části jistě ocenil by mohlo být oddělení a prohloubení samostatné části závěrečné reflexe, aby ji bylo možno užít k hlubšímu k reflektování stanovených cílových oblastí. Také obecná charakteristika věku účastníků a z ní vyplývající otázky pro přípravu projektu by mohly být zpracovány s hlubším záběrem a s využitím více zdrojů. Možná i pro čtenáře by bylo vstřícnější vložení podrobné charakteristiky etapy dětství účastnické skupiny mezi kapitoly teoretického uvedení do problematiky.

Závěrečné shrnutí je osobní, věcné, kritické. Autorka dokáže formulovat poučení, popsat důsledky a také vymezit úkoly pro svůj další rozvoj v oboru.

Bakalářská práce kolegyně Barbory Lohniské je po formální a obsahové stránce celistvý text se zvládnutou citační praxí. Autorka čerpá ze základní odborné literatury související se sledovanou problematikou, orientuje se v užití metodologii. Jazyk je věcný srozumitelný a bez výrazných gramatických a stylistických komplikací. Práce je doplněna funkčními ilustračními přílohami dokumentujícími průběh projektu i práce účastníků.

Rozsah práce (32 stran autorského textu) je na dolní hranici stanovených požadavků, ale obsahové zpracování odpovídá požadavkům kladeným na tento typ kvalifikačních prací. Práce prošla úspěšně programem pro kontrolu plagiátů.

3. STRUČNÝ KOMENTÁŘ OPONENTA

Předložená bakalářská práce Barbory Lohniské je přehledně členěný, funkční text, dokazující z jedné strany autorčin zájem o ekologii a zároveň představuje dosaženou úroveň jejich dovedností

a schopností připravit samostatný ucelený autorský umělecký - pedagogický projekt se zvolenou účastnickou skupinou. Barbora Lohniská osmičlenné, v čase projektu ještě nesourodé, skupině složené ze dvou jí vedených skupin předložila řadu palčivých ekologických otázek a umožnila jim setkat se s konkrétním uměleckým dílem, knihou Martiny Skaly Medvídek Kuma. Účastníci se ve dvou dnech mohli potkat s řadou aktivit, byli vystaveni otázkám, pestré paletě fyzických i mentálních činností, měli možnost putovat po různých částech areálu DDM. Dle autorčiny reflexe se povedlo, aby děti spolupracovaly, podporovaly se, aby si uvědomily důsledky lidské činnosti na planetu i možnosti, jakými ony samy mohou přispět ke zlepšení situace.

Protože však jde o projekt v oboru dramatické výchovy, tedy výchovy estetické, výchovy k vnímání uměleckého díla, a dokonce k rozvoji tvůrčích estetických schopností, přináší čtení závěrečné práce některé problémy. Především není, jak již bylo oponentem výše zmíněno, vůbec řešen vztah mezi dramatickou a ekologickou výchovou. Při posuzování výstavby projektu a zvolených technik je třeba konstatovat, že převažují činnosti řízené, projekt má dlouhé textové pasáže, málo je akcentováno v práci jednání v situaci i tvořivá rollová hra. Oponent si cení toho, že sama autorka tyto slabiny ve své reflexi zachytila a je si jich vědoma.

Největší otázkou je vymezení cílů právě v oblasti dramatické výchovy a také v metodice jejich možného ověřování. Oponent by také ocenil podrobnější pojmenování užitých metod reflexe, a to jak dílčího reflektování jednotlivých lekcí, tak celkového projektu a jeho přínosu pro samotné účastníky. Specifickou, v předloženém textu neřešenou otázkou, je udržení pozornosti k příběhu, dynamiky jednotlivých činností a temporytmu celku v takto dlouhém programu. Oponent si uvědomuje, že ověření praxí by vedlo k funkčním inovacím tohoto angažovaného a potřebného projektu.

5. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

D DOBŘE

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

POJMENUJTE KLÍČOVÉ ROZDÍLY V ZACÍLENÍ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY A DRAMATICKÉ VÝCHOVY.

ZKUSTE NABÍDNOUT METODY, JIMŽ BYSTE UDRŽELA VZTAH K PRŮVODCI – MEDVÍDKOVI KUMOVÍ?

PLZNI DNE **29 .8. 2022**

ROMAN ČERNÍK